

[Priskuranter] - 3

Henric Cantzler

Vardagstryck Affärstryck 1800-tal 8:o

Artificiella Gödningsämnen

till salu hos

HENRIC CANTZLER

i STOCKHOLM.

Contoret i Enskilda Bankens hus vid Lilla Nygatan.

STOCKHOLM, 1870.

TRYCKT HOS ISAAC MARCUS.

ATLANTIS GÖTTINGER

HEINRICH WILHELM

1870

Verlag von H. W. Schmidt, Berlin

Bergs
verkst

af Kon
kemist,
fritt få
miens
quantit
än son
Herr I

Estremadura Superphosphat,

från Herrar H. J. MERCK & Co:s fabrik
i Harburg.

Detta gödningsämne innehåller, enligt Herr Professor Bergstrands å Kongl. Landtbruks-Akademiens laboratorium verkställda analyser, följande ämnen:

Sur fosforsyrad kalk	25,55	procent.
Basisk fosforsyrad kalk	2,79	„
Svafvelsyrad kalk eller gips	42,10	„

Löslig fosforsyra 18,25

Olöslig d:o, som efter-
hand blir uti åkerjor-
den löslig och tillgäng-

lig såsom växtföda . . 1,28 19,53

Pris 8 $\frac{1}{2}$ R:dr pr Centner med säck.

Härmed får jag tillkännagifva:

1:o. Att jag ställt detta gödningsämne under kontroll af Kongl. Landtbruks-Akademiens förenämnde Agrikulturkemist, så att hvar och en köpare eger rättighet att kostnadsfritt få det samma kontrolleradt i Kongl. Landtbruks-Akademiens laboratorium; och ansvarar jag för att halten eller quantiteten af fosforsyra icke är mindre, utan snarare större än som uppgifves uti de certifikater, hvilka jemte ett af Herr Professor Arrhenius uppsatt tryckt meddelande om

detta gödningsämnes användningssätt för olika växter och på olika jordmåner, lemnas till hvarje köpare;

2:o. Ingående requisitioner komma att genast effektueras instundande vår, och anhåller jag, att de insändas med det första af Herrar Landtbrukare, som behaga hedra mig med sitt förtroende. För vårbruket är det önskligt att requisitionerna insändas sednast inom medlet af nästkommande Februari månad, och för höstbruket inom medlet af Juli månad, på det att om större partier skulle komma att för året åstundas, dessa må kunna betingas att från produktionsorten i rätt tid hitkomma.

3:o **Ammoniak Superphosphat, Phospho-Guano** och **Stassfurth** **Kalisalter** finnas äfven hos mig till salu, under förenämnde kontroll.

Stockholm den 22 Jan. 1870.

Henr. Cantzler.

Ammoniak-Superphosphat.

Enligt af Professor Bergstrand utförde analyser å detta gödningsämne innehåller detsamma:

Ammoniaksalter och kemiskt bundet vatten	23,14	procent.
Sur phosphorsyrad kalk	21,10	”
Svafvelsyrad kalk	43,96	”

Löslig phosphorsyra 15 procent.

Garanterad kväfvehalt 5 ”

Pris 10 R:dr 50 öre per Centner med säck.

Phospho-Guano,

af Peter LAWSON & SONS tillverkning i
Edinburg och London.

Innehåller enligt Professor Bergstrands analyser:

Organiska ämnen och kemiskt bundet vatten	30,84	procent.
Sur phosphorsyrad kalk	25,90	”
Basisk d:o d:o	4,58	”
Svafvelsyrad kalk	23,14	”

Löslig phosphorsyra 18,50

Olöslig d:o 2,10 20,60 ”

Kväfve 3,30 ”

Pris 12 R:dr per Centner med säck.

Herr Grosshandlaren Henr. Cantzler har till mig insändt prof af **Estremadura Superphosphat, Ammoniak Superphosphat, Phospho-Guano** samt **Stassfurth-Kalisalter**, med begäran om mitt utlåtande angående deras värde samt huru de ändamålsenligast kunna användas för höjande af jordens fruktbарhet; och får jag med anledning häraf intyga, att dessa gödningsämnen äro till sammansättning, enligt de analyser, som å dem vid Kongl. Landtbruks-Akademien blifvit verkställda, af den beskaffenhet, att de obetingadt kunna rekommenderas såsom särdeles förträffliga.

Det rena och pulfverformiga tillstånd, hvari de förstnämnda befinna sig, gör deras spridning å de odlade fälten synnerligen lätt, utan annan förberedning än att de blandas med torr och finsållad jord eller aska till vid pass sin dubbla eller tredubbla mängd, hvarefter de med maskin eller för hand, t. ex. med skofvel, böra utströs öfver åkern samt derefter nedharfvas eller nedplöjas. För rotfrukter, klöfver och raps böra dessa gödningsämnen djupare nedplöjas, för halmsäderna åter endast nedharfvas antingen vid eller före sädets myllning. En hufvudsak är det dock, att de väl spridas och noggrant införlifvas med den jord, å hvilken de skola verka.

Af **Estremadura Superphosphatet** erfordras efter jordens beskaffenhet 2 till 3 centner på tunnlandet för sädesväxterna; eller ännu snarare hälften mindre af superphosphatet jemte en half gödning med vanlig stallgödsel. För ärter, sockerbetor och öfriga växter, som ej böra gödslas med stallgödsel, användes af superphosphatet 3 till $3\frac{3}{4}$ centner på tunnlandet; eller ock ammoniak superphosphat jemte något tillskott af aska och kalisalter. För anbringande af den nödiga fosforsyrehalten i jorden fordras af Phospho-Guano lika quantiteter som af Estremadura-Superphosphatet, hvar-

emot af Ammoniak-Superphosphatet, som håller mindre fosforsyra, erfordras för sädesväxterna 3 till $3\frac{1}{4}$ centner samt för ärtväxter, sockerbetor och andra rotfrukter 4 centner på tunnlandet.

Phospho-Guanon och Ammoniak-Superphosphatet hafva högre värde genom sin qväfvehalt och kunna i synnerhet rekommenderas till användning å de fält, som man för tillfället ej kan gifva någon stallgödsel.

Stassfurthersalterna hafva för deras rika kalihalt och billiga pris redan vunnit ett stort förtroende i utlandet. Det lämpar sig isynnerhet särdeles väl att i blandning med superphosphater använda dem 2 till 4 centner på tunnlandet för rotfrukter. *Hvitbetorna blifva efter kalioch superphosphatgödning sockerhaltigare, potatisen blir stärke-rikare och friskare.* Å ängsvallar, synnerligen på insådda kärr- och mossmarker, ökas och förbättras gräsväxten ansevärt genom öfvergödning med kalisalter och superphosphater. Förut sandkörda kärr- och mossängar, som erhålla sådan gödning eller i stället askgödas, kunna uppbringas till en förut okänd bördighet.

Kalisalterna böra alltid användas å åkerjord så lång tid före sådden, att de väl och fullständigt hinna inmängas uti matjorden till hennes fulla djup. För alla växter, som sås på våren, böra de redan föregående höst utsås, och om detta ej kan verkställas, böra de utsås under vintern eller mycket tidigt på våren, så att de må hinna att upplösas och uppsupas af jorden samt sålunda kunna åstadkomma full verkan å det efter dem följande sädet. De böra i åkerjorden nedplöjas eller med klösharf djupt nedmyllas.

Vid öfvergödning å ängsvallar böra såväl kalisalterna som superphosphater och pudrett likaledes helst utsås på höstarna eller under vintern, på det de af nederbörden under hösten och vintern må hinna införlifvas med jorden och yttra sin verkan på gräsväxten straxt från vegetationens början följande vår.

Man behöfver ej frukta, att något af förenämnda gödningsämnen skall gå förloradt genom förflyktigande eller uttvättning. De äro ej af den beskaffenhet, att de för-

flyktiga eller bortdunsta, och sedan de blifvit upplösta, uppsupas de af jorden samt bibehållas i henne, tills de upptagas af växtrötterna. De finnas oförändrade kvar i jorden tills de blifvit upplösta och derefter finnas de inmängda uti och magasinerade i jorden, tills dess de upptagas af de skördar, vi odla. De äro uti jorden sålunda kvar, såsom uti en sparbössa, intilldess de blifva använda, och hvad som af dem ej det ena året kommer skördarna till godo, finnes i behåll till efterkommande skördar.

Stockholm i Januari 1870.

J. Arrhenius.

Kongl. Landtbruks-Akademiens Sekreterare.

På grund af verkställda analyser å prof af det Estramadura-Superphosphat, som Herr Grosshandlaren Henric Cantzler i Stockholm införskrifvit och tillhandahåller landets jordbrukare, få vi härmed intyga, att detta gödningspreparat till sin sammansättning fullt motsvarar hvad dermed utlofvas och garanteras, samt att detsamma utmärker sig genom sin fina pulfverformiga beskaffenhet, hvadan det såväl till kemiska som fysikaliska egenskaper onekligen hör till de yppersta och bästa artificiella gödningsämnen af detta slag och derföre med fullt skäl kan rekommenderas till Herrar Landtbrukares synnerliga uppmärksamhet.

Stockholm den 14 Januari 1870.

J. Arrhenius.

C. E. Bergstrand.

Öfversigt af hvad såsom en medelgödning erfordras per tunnland af nedanstående artificiella gödnings-
ämnen.

	<i>Estrema- dura Su- perphos- phat.</i>	<i>Phos- phogu- ano.</i>	<i>Ammo- niak Su- perphos- phat.</i>	<i>Ka- li- sal- ter.</i>
För halmfrukter på en i måttlig växt- kraft varande jord	260	275	280	250
„ dito på en mager jordmån	300	325	330	275
„ Olje- och Skidfrukter på en i mått- lig växtkraft varande jord	300	350	380	300
„ rotfrukter på dito	275	300	325	300
„ sockerbeter och andra handelsväxter	350	375	400	350
„ ängs- och betesmarker	150	160	180	200

Utom för **sockerbeter, morötter** och andra växter, för hvilka det ej är lämpligt att använda stallgödsel, blir det under vanliga förhållanden och der tillgång finnes på sådan gödsel, alltid förmånligast att använda denna jemte artificiella gödningsämnen, och bör i detta fall af dessa sednare endast användas hälften af ofvan uppgifne quan- titeter, under det att jorden samtidigt gifves en half göd- ning af stallgödsel. Sålunda erhållas de bästa resultater och med god procent ersättning för de penningar, som användas till inköp af artificiella gödningsämnen, hvilka sätta jordbrukaren i tillfälle att mera fritt samt med större fördel bedrifva sin hushållning, än utan begagnande af desamma.

Kalisalterna användas jemte phosphaterna till de quan- titeter som ofvan angifvits. De kunna ersättas genom ask- gödning, samt å vissa kalirika jordmåner äfven undvaras. För sockerbeter äro de dock af stor vigt att användas **tillika** med superphosphater. **Betskördarna blifva deraf både rikare och sockerhaltigare.**

